

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MADANIYAT VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI HUZURIDAGI
BOTIR ZOKIROV NOMIDAGI MILLIY ESTRADA SAN‘ATI INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

**O‘zDK huzuridagi Botir Zokirov
nomidagi Milliy estrada san‘ati
instituti rektori**

 A. Mansurov

2024 yil “30” avgust

Ro‘yxatga olindi: № BD 60211000-1.19

MUSIQIY OVOZ REJISSYORLIGI FANLARINI
O‘QITISH USLUBIYOTI

FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 - San‘at va gumanitar fanlar

Ta‘lim sohasi: 210 000 - San‘at

Ta‘lim yo‘nalishi: 60210100- Texnogen san‘at (musiqiy ovoz rejissyorligi)

Toshkent 2024

Fan/modul kodi MORU 1205		O'quv yili 2024-2025	Semestr 7	ECTS-Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Musiqiy ovoz rejissyorligi fanlarini o'qitish uslubiyoti	60		60	120
2.	<div>I. Fanning mazmuni</div> <p>Mazkur fanning maqsadi – talabalarga umumiy akustika, musiqiy akustika, arxitektura akustikasi (mexanik) va elektroakustika bo'yicha tushuncha va tasavvurlarga ega bo'lishlikni taqozo etadi. Qolaversa, tovush to'liqlari, eshitishning ayrim xususiyatlari, birlamchi akustik ma'lumot (signal) va manba, mikrofonlar, ovoz yozish va eshitish, ularni uzatish, xona va studiyalar, konsert sahnalari, maydonlar akustikasi tushunchalarga ham ega bo'lishi lozim.</p> <p>Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Ushbu fan bo'yicha talaba - Ovoz rejissyorligi akustikasi asoslari nazariy masalalari. Joylarning akustik hisoblarini chiqarish asos va uslublari. Parametrlarning ob'ektiv va sub'ektiv bog'liqliklari xususida. Turli xil joylardagi ovoz taralish sifatlarining sub'ektiv baholash mezonlari. Konsert-teatr tomoshalarini ovozlashtirish texnik anjomlari, konsert zallari akustikasi, zamonaviy ovoz yozish studiyalari akustikasi yuzasidan bilim va ko'nikmalarga ega bo'lganligini namoyish etishi zarur.</p> <div>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</div> <p>1.mavzu Musiqiy ovoz rejissyorligini o'qitishning pedagogik asoslari.</p> <p>2.mavzu Ovoz rejissyorligi sohalarining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda darslarni tashkil etish.</p> <p>3.mavzu Ovoz rejissyorligi akustikasi asoslari fani bo'yicha ma'ruzaviy darslarni o'tkazish uslublari.</p> <p>4.mavzu Ovoz yozish studiyalari, konsert zallari va ochiq maydonlarda foydalaniladigan texnik jihozlar fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlarni o'tkazish uslubiyoti</p> <p>5.mavzu Musiqiy ovoz rejissyorligi san'ati (Ovoz rejissyorligiga kirish) fani bo'yicha</p>				

ma'ruza mashg'ulotlarni o'tkazish uslublari

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ovoz rejissyorligi akustikasi asoslari fanini o'qitishda amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish usubiyoti.
2. Ovoz yozish studiyalari, konsert zallari va ochiq maydonlarda foydalaniladigan texnik jihozlar fani bo'yicha amaliy va seminar mashg'ulotlarni o'tkazish uslubiyoti
3. Musiqiy ovoz rejissyorligi san'ati (Ovoz rejissyorligiga kirish) fani bo'yicha yakka mashg'ulotlarni o'tkazish uslublari
- 4 Elektron va kompyuter musiqasi (Zamonaviy musiqiy audiodasturlar) fanini o'qitish uslubiyoti.
5. Elektron va kompyuter musiqasi (Zamonaviy musiqiy audiodasturlar) fanindan yakka mashg'ulotlarni o'tkazish uslubiyoti
6. Radio va televideniye ovoz rejissyorligi fani bo'yicha amaliy va seminar mashg'ulotlarini o'tkazish uslublari
7. Tinglab tahlil qilish fanini o'qitish uslubiyoti.
8. Musiqiy ovoz rejissyorligi fanilarini o'qitishda zamonaviy innovasion pedagogik texnologiyalar o'rni
9. Musiqiy ovoz rejissyorligi yo'nalishi bo'yicha darslarni olib borishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish

IV. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Mikrofonlar mavzusidagi ma'ruzaviy, amaliy va yakka darslarni darslarni o'tkazish uslublari.
2. Miksher pultlari, ulardan ovoz yozuvi va uzatuvda foydalanish mavzularidagi ma'ruzaviy, amaliy va yakka mashg'ulotlarni o'tkazishning uslublari xususida.
3. Ovoz kuchaytirgichlar va radiokarnaylar, turli tashqi prosessorlar mavzularidagi ma'ruzaviy, amaliy va yakka mashg'ulotlarni o'tkazish uslublari.
4. Adabiyotlarni to'g'ri tanlash va tahlil qilish usullari
5. Yangi innovasion pedagogik texnologiyalar asosida ovoz rejissyorligi sohasi fanlari bo'yicha turli darslarni o'tkazish usullari.

Oraliq nazorat

Mazkur fan bo'yicha oraliq nazoratlar har bir semestrning 8 naftasigacha o'tilgan mavzular asosida tuzilgan savollar asosida og'zaki savol-javov tarzida o'tkazilib baholanadi.

	<p style="text-align: center;">Yakuniy nazorat</p> <p>Mazkur fan bo'yicha yakuniy nazoratlar har bir semestrda o'tilgan mavzular asosida tuzilgan savollar asosida og'zaki savol –javov tarzida o'tkazilib baholanadi</p> <p style="text-align: center;">V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ovoz rejissorligi sohalarining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda darslarni tashkil etish. 2. Texnogen san`at ta'lim yo'nalishi o'quv tizimlari 3. Texnogen san`at uning yo'nalishlari. Ovoz rejissyorligi, uning yo'nalishlari 4. Seminar mashg'ulotlari, ularning turlari 5. Musiqiy ovoz rejissorligi fanidan yakka mashg'ulotlarni o'tkazishning turli uslublari xususida. 6. Ochiq darslar va ularni o'tkazish ulublari. Darslarni o'tkazishda turli adabiyotlardan oqilona foydalanish 7. Musiqiy ovoz rejissyorligi sohasi bo'yicha seminar mashg'ulotlarini o'tkazish uslublari <p>Mustaqil ta'limni tashkil etishning mazmuni axborot-ta'lim resurslaridan, ta'lim muassasida mavjud kutubxona, fonoteka va videoteka jamg'armasidan unumli foydalanishdan, bajarilgan ishlarning tahlilini bayon etishdan iboratdir. Mazkur fanning xususiyatlaridan kelib chiqib, kasbiy mahoratni rivojlantirish va takaomillashtirishga qaratilgan vazifalarni maqsadli amalga oshirish ham nazarda tutiladi.</p>
3.	<p style="text-align: center;">VI. Ta'lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalari</p> <p style="text-align: center;">Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • musiqiy ovoz rejissyorligi fanining maqsad va vazifalari, musiqiy ovoz rejissyorligi pedagogik asoslari, texnogen san`at ta'lim yo'nalishi o'quv tizimi haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi kerak</i>; • o'quvchi-shogird iqtidorini aniqlash tamoyillarini, ixtisoslikka oid darslik, o'quv qo'llanmalarni tahlil etishni, ovoz rejissyorligini o'qitish uslublarini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; • ta'limning har bir bosqichida ochiq darslarni o'tkazish, amaliy va yakka

	<p>mashg'ulotlarni o'tkazish, zamonaviy axborot va innovasion pedagogik texnologiyadan foydalanish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.</i></p>
4.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • ijodiy taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test, yozma ishini topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <p>1.Sh.Gafurova. Ovoz rejissyorligi san'atining shakllanishi va rivojlanishi Monografiya T.2019</p> <p>2.А.Д. Бунькова, С.Н. Мещеряков СТУДИЙНАЯ ЗВУКОЗАПИСЬ И ОСНОВЫ ЗВУКОРЕЖИССУРЫ Монография Екатеринбург – 2014</p> <p>3.А.Мирзаев. Ovoz yozish studiyasi jihozlari va ovoz yozish tizimi. O' quv qo'llanma "Musiq" T., 2020</p> <p>4.Анерт В., Штефен Ф. Техника звукоусиления. о'quv qo'llanma M., 2003</p> <p>5.Clark Mixing, Recording, and Producing Techniques of the Pros, Insights Master Publishing, Inc SShA, 2010</p> <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>1.Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-488 b.</p> <p>2.Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, Demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatasining qo'shma majlisidagi nutq. T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-32 b.</p> <p>3.Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016-yil 7-dekabr. T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-32 b.</p>

	<p>4.2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi. (elektron versiyasi)</p> <p>5.Ш.Гафурова Компьютерные музыкальные технологии O'quv qo'llanma T., 2007</p> <p>6. В.Гущин, Р.Умарходжаев, М.Насыров Акустические основы звукорежиссуры o'quv qo'llanma T., 2008.</p> <p>7. Б.Меерзон Акустические основы звукорежиссуры O'quv qo'llanma M., 2004.</p> <p>8. Michael Ermann. Architectural acoustics O'quv qollanma USA 2015</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.zivonet.uz 2. http://www.edu.uz 3. http://konservatoriya.uz 4. http://www.lex.uz 5. www.gov.uz 6. www.uza.uz 7. www.zvukorejissur.ru 8. http://bookzz.org 9. http://booksee.org 10. http://millionsbooks.org 11. http://designingsound.org 12. http://www.udemy.com 13. http://www.universarium.org
7.	<p>O'zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi Milliy estrada san'ati instituti Kengashida muhokama etilgan va tasdiqlangan.</p> <p>2024 yil "30" <i>avgust</i> dagi 1-sonli bayonnoma</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>A.Kasimxodjayeva - O'zDK huzuridagi MESI katta o'qituvchisi</p> <p>A.Xmirov - O'zDK huzuridagi MESI katta o'qituvchisi</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Sh.Gafurova - O'zDK professori, texnika fanlari nomzodi</p> <p>I.Boltabaev - O'MTRK "O'zbekiston" teleradiokanali bosh ovoz rejissyori</p>